

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. Solvuntur obiectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

ARTICULUS V.

Utrum Angeli naturaliter & certò cognoscant futura contingentia?

SUMMARIUM.

1. Status questionis.
2. Auctoritas Script. & PP. soli DEO tribuitur naturalem cognitionem futurorum contingentium.
3. Ratio probat Angelis non competere naturalem cognitionem futurorum contingentium.
4. Disparitas inter aeternitatem DEI, & avum Angelicum.
5. Angelus habet species omnium futurorum representativas in actu primo.
6. Species intelligibiles anime Christi erant perfectiores Angelicis quoad multitudinem cognitorum.
7. Quam præsertim Angelus naturaliter cognoscat?
8. An demones possint futura prædicere?

S. I.

Nogatur Angelis naturalis cognitio futurorum contingentium.

Loquitur titulus §. primò de naturali cognitione, non supernaturali: neque enim dubium est, per supernaturalem revelationem Angelum in futurorum contingentium notitiam venire posse. Secundò. De cognitione futurorum non necessarium, nam & illa videt in causis, quas comprehendit; sed contingentium, quæ videlicet vel continentur in causa libera & indifferenti, vel certè à concursu causæ contingentis & liberæ dependent, veluti eventus fortuiti & casuales. Tertio. De cognitione certa, non conjecturali; cum enim intellectus humani acumen futura contingentia in causarum indifferentiâ propensione per probabiles conjecturas venari & ominari possit: id longe sagacius poterit Angelici intellectus perspicacia.

CONCLUSIO. Angelus naturaliter futura contingentia certò præscire non potest. Ita S. D. hic a. 3. & constat primò ex S. Scriptura, ubi prædictio futurorum habetur pro Characterè Divinitatis, veluti Isaia 41. annuntiate, quæ ventura sunt in futurum, & sciemus, quia Dii estis vni.

Secundò. Communi in hanc sententiam consensu PP. è quibus Chrylost. hom. 18. in Joann. prædictio futurorum immortalis DEI dantur: quæ est. Iud. l. d. Summo bon. c. 10. futura Angeli nisi revelatione Divinâ cognoscere non possunt.

Probatur tertio ratione. Vel Angelus futura contingentia cognosceret in suis causis, vel in seipsis: neutro modo: ergo nullo. Non in suis causis, quia istæ, cum sint indifferentes & indeterminatæ non possunt fundare certam & determinatam cognitionem eventus. Non in seipsis, quia in se ipsis nondum sunt.

Confirmatur. Ideo DEUS futura contingentia certò videt, quia vel videt in causis à se prædeterminatis, ut docent Thomistæ; vel quia omnia sunt ipsi præsentia in mensura suæ aeternitatis, etiam ad futuram rerum durationem.

R. P. Mezger. Theol. Schol. Tom. I.

nem virtualiter se extendente; ut iidem Thomistæ cum quibusdam RR. & dictum in Tract. de DEO. Vel quia DEUS ex sua illimitatione est determinatus ad cognoscendam omnem veritatem; ad quam pertinet objectiva & determinata veritas alterutrius ex duobus contradictoriis, veluti placet RR. sed nullum ex his Angelis convenire potest; ergo solus DEUS habet scientiam de futuris contingentibus.

S. II.

Solvuntur objectiones.

Objicies primò. DEUS cognoscit futura contingentia in mensura suæ aeternitatis, eò quòd ista sit superior mensura respectu futurorum contingentium: ergo etiam Angelus cognoscit futura contingentia in mensura sui avi, eò quòd etiam hæc duratio sit superior, quàm mensura futurorum contingentium.

Respondeo distinguendo antecedens. Eò quòd aeternitas sit superior propter infinitatem immutabilis simultatis, concedo, alià quâlibet ratione, nego (de quo in Tract. de aetern. DEI) antecedens & consequentiam; nam Angelorum avum tantum est superius dignitate, non etiam infinitate.

Objicies secundò. Illa omnia cognoscit Angelus, quorum habet species: sed habet species futurorum contingentium: ergo. Minor est certa. Quia habet species rerum cognoscibilibus ab initio creationis infusas. Major inde constat, quia nullum apparet impedimentum, cur Angelus non cognoscat objecta, ad quorum cognitionem expedita habet principia.

Respondeo distinguendo majorem. Illa cognoscit Angelus, quorum habet species representativas in actu secundo, concedo, in actu primo, nego. Sed habet species futurorum contingentium in actu primo, representativas, concedo, in actu secundo, nego minorem & consequentiam.

Si quæras, cur non etiam sint representativæ in actu secundo? Respondeo deesse actualem eorum existentiam, quæ per modum necessaria conditionis ex parte objecti requiritur. Et ratio est: quia Angelus cognoscit singularia, in quantum sunt partes universi; sed non nisi per actualem existentiam sunt partes universi: ergo tantum cognoscit singularia, cum actu existunt. Item species Angelicæ sunt ordinatæ, ut objecta intuitive, & secundum exercitium suæ existentie representent: sed hoc non obtinetur, nisi posita illorum existentia. Audi S. D. hic ad 3. *Ea, quæ sunt præsentia, habent naturam per quam assimilantur speciebus, quæ sunt in mente Angeli, & sic per eas cognosci possunt; sed quæ futura sunt, nondum habent naturam, per quam illi assimilantur; unde per eas cognosci non possunt.*

Objicies tertio. Species Angelicæ sunt perfectiores, quàm sint illæ species, quas habet anima Christi:

M m

Christi:

Christi: sed anima Christi per species infusas cognovit futura contingentia: ergo & illa per species infusas cognoscit Angelus.

Respondeo distinguendo majorem, sunt perfectiores quoad modum representandi, & universalitatem specierum, concedo, quoad multitudinem objectorum, nego. Nam quia species Christi D. debebant servire supernaturali scientiæ ipsius, per quam ceu Caput hominum & Angelorum omnia futura, cordiumque secreta cognoscit, ideo habebant virtutem superadditam futura representandi, prout docet S. D. in 3. p. q. 11. a. 4.

7. Colliges ex dictis primò. Quamvis Angelus intelligat omnia illa præterita, quæ vidit aliquando præsentia, vel quæ suæ existentia aliquid vestigium reliquerunt; non tamen posse naturaliter cognoscere illa præterita libera & contingentia, quæ nunquam cognovit præsentia, & quæ nullum sui vestigium reliquerunt: quia hæc ita se habent ad intellectum Angeli, ac si nunquam existissent;

nec est aliquid assignabile, ratione cuius illorum notitia Angelo tribui possit. Unde & Sacra Scriptura pro nota divinitatis non solum ponit futurum, sed etiam præteritorum cognitionem in illa. 41. *Accedant & nuntient nobis, quæcumque ventura sunt, priora quæ fuerunt, nuntiate, & promissus cor nostrum, &c.* hoc est, interprete D. Hieron. *Dicite nobis præterita, vel futura, & ex eorum eventibus vestram potentiam demonstrate.*

Colliges secundo. Dæmones non posse futura verè prædicere, nisi DEUS medianibus bonis Angelis ipsis revelet, sicut & improbis hominibus quandoque revelat, quemadmodum contigit in Balaamo, Caipha, & Sybillis. Advertit quoque S. Augustinus l. 1. de Gen. ad lit. dæmones aliquando futura explicare ex scriptis & dictis aliorum, quibus facta est revelatio, vel illa conjecturaliter cognoscere ex propensione causam, aut concursu lyderum, ad quorum cognitionem sunt sagacissimi.

ARTICULUS VI.

An Angeli naturaliter cognoscant secreta cordium?

SUMMARIUM.

1. Status questionis.
2. Auctoritates contra naturalem cognitionem secretorum.
3. Ratio intrinseca à jure & exigentia cognitionis Angelicæ.
4. Ratio a posteriori ex præjudicio locutionis Angelicæ.
5. Objecta PP. Auctoritas explicatur.
6. Actus liberi non continentur intra objectum proportionatum intellectus Angelici.
7. Conditio necessaria ad cognoscenda secreta cordium est directio voluntatis illa communicantis.
8. Objecta contra directionem voluntatis diluuntur.
9. Occultatio secretorum cordis non fit ex denegatione extrinseca Divini concursus, aut defectu speciei representantis.
10. Angelus naturaliter non cognoscit mysteria gratia.
11. Cognoscit tamen naturaliter alterius Angeli species & habitus.

§. I.

Statuitur resolutio negativa.

1. **P**ER secreta cordium intelligimus internos actus intellectus & voluntatis, qui sistant intra potentiam, neque in alio signo, vel actu externo refluunt; quorum aliqui sunt necessarii, alii verò liberi, vel elicitive, ut actus voluntatis, vel imperativè ut actus intellectus. De actibus necessariis, velut etiam de actibus phantasia & appetitus sensitivi communis est sententia cum S. D. hic a. 3, illos quoad substantiam ab Angelo cognosci, quia ut sic sunt effectus verè naturales communes brutis animantibus, pertinentes ad ordinem naturæ, adeoque continentur sub objecto proportionato naturæ intellectualis. De liberis ergo actibus instituta questione, fit

2. **CONCLUSIO** *Angelus non potest naturaliter cognoscere secreta cordium: seclusa vel speciali revelatione, vel ad Angelum cognoscentem dire-*

ctione. S. D. hic a. 4. Ita pluribus locis S. Scriptura insinuat soli DEO ejusmodi cognitionem tribuens: veluti Psalmo 7. *scrutans corda & rens DEVS.* & Jer. 17. *præteritum est cor hominis, & inscrutabile, quis cognosceret illud? Ego Dominus scrutans corda & rens.* In quæ verba D. Hieron. *Hinc discimus, quod nullus scit cogitationem hominum, nisi solus DEVS.* Accedit D. Augustinus in Psal. 41. loquens: *antequam DEVS manifestaret diei iudicii consilia cordium, omne cor omni homini clausum est.* Et D. Athanasius Epist. 27. *Præsentium, inquit, & cognitor cordium DEVS, nec enim Angeli cordis abscondita vel futura videri possunt.* D. quoque Ambrosius Christi Divinitatem probat ex eo, quod *vidit cogitationem eorum.* Luc. 11.

Probatur primò ratione S. D. à priori. Illa scilicet objecta ex se Angelus naturaliter cognoscit, quæ sunt partes universi, pertinentes ad ordinem universi, sive dominio subijciuntur, sed liberi actus voluntatis non pertinent ad ordinem universi, nec sunt partes ipsius, nec ejus dominio subijciuntur: ergo illos Angelus naturaliter non cognoscit. major inde patet, quia illa solum continentur intra objectum proportionatum cognitioni Angelicæ; ad quæ cognoscenda Angelus jus habet aut exigentiam naturalem; sed jus habet in tantum actus, quippe suo dominio subiectos, aut item in alienos, quippe alterius Angeli libertati & dominio subiectos; exigentiam quoque naturalem tantum habet ad cognoscendas omnes partes universi, tanquam pars primaria & nobilitata universi; ergo hæc sola objecta Angelus naturaliter cognoscit. Minor quoque probatur. Ordo partium hujus universi consistit in concatenatione causarum, seu dependentia & communicatione inferiorum, quam habent causæ superiores cum inferioribus, unde si quæ causa vel potentia est exempta ab eodem influxu dependentia & communicatione, est etiam extra ordinem universi, nec proinde actus ipsius alteri potentia, quam à qua elicitur, & a qua